

**Programma
Vorming & Toerusting Nijkerk
2026 - 2027**

Leden van de werkgroep

Anneke Bison	06 10 20 52 18
Jolie van Bokhorst, penningmeester	033 246 03 88
Greet van den Boom	033 84 44 327
Wim Bouwstra	033 785 47 73 / 06 12 81 64 82
Mia van Dijk	06 22 67 83 29
Johan van der Kamp, secretaris	06 51 39 08 61
Jan van de Kuinder, voorzitter	033 245 91 21

Secretariaat Knopenfabriek 18, 3862 WB, Nijkerk,

M 06 - 51390861

E joh.vdkamp@kpnmail.nl

Bankrekeningnummer V&T: NL76 RABO 0347 8157 58 t.n.v.
Kerkrent. Herv. Gem. Vredeskerk

Deelnemende kerken:

Kruiskerk, Gereformeerde Kerk Nijkerk (PKN), Venestraat 44, 3861 BX Nijkerk

St. Catharina Geloofsgemeenschap Nijkerk, onderdeel van de R.K. Parochie

Heilige Familie Jezus, Maria en Jozef, Parochiehuis St. Jan, Holkerstraat 36,
3861 CE Nijkerk

Vredeskerk, Hervormde Gemeente (PKN), Van Reenenpark 23, 3862 CB Nijkerk

Voorwoord

En weer is er door de werkgroep een *Vorming en Toerusting*-programma gerealiseerd. Door de 'oude' werkgroep welteverstaan, inmiddels is afscheid genomen van 3 lang zittende en hooggewaardeerde leden en zijn er 3 nieuwe geïnstalleerd. Dat is best spannend geweest, want het ging er om of opvolging voor die leden gevonden kon worden. Het alternatief was het opheffen van deze unieke werkgroep. Wij zijn heel blij en dankbaar dat de groep weer compleet is en nog steeds vertegenwoordigers kent van de 3 deelnemende kerken, de lokale RK parochie, de Vredeskerk en de Kruiskerk.

Vorming en Toerusting, het klinkt je misschien wat 'belegen' in de oren, het zijn woorden die je niet zo vaak meer hoort. Toch vertegenwoordigen ze een heel moderne inhoud, daarbij gaat het om, heel eigentijds, leren en inspireren. Deze woorden staan voor kennis aanreiken, opdoen en ook voor geïnspireerd worden en van daaruit bezig zijn, verder gaan. Laatst las ik nog eens 'geloven is een werkwoord', ik bedoel maar ... Misschien zal niet ieder onderwerp je aanspreken, maar probeer ook eens op deze manier met je (on)geloof bezig te zijn, het kent vele aspecten.

Sowieso is het prachtig om met 3 kerken in deze samen te werken; bij de verschillen zijn er zeker ook onmiskenbare overeenkomsten. Ook dit samen optrekken vormt en rust toe, leert en inspireert ...

Van harte welkom!

Jan van de Kuinder

Zinvol Leven

Inleider: Dr. Annemiek de Jonge uit Nijkerk

Vroeger werd de zin van het leven *aangeleverd*. De kerk gaf richting, of de zuil, of de gemeenschap. Zingeving was **zinkrijging**. Nu moeten we het in onze samenleving zelf maar zien te regelen, nu is het **zinmaking**. En iedereen is heel hard bezig zijn of haar leven zinnig te maken, succesvol te zijn, veel geld te verdienen enzovoort. Maar wie bepaald wat zinvol is? Ben ik dat zelf - ik weet immers zelf of ik mijn leven als zinvol ervaar of niet? Of zijn er toch algemeen geldende regels aan te geven waaraan een zinvol leven moet voldoen? En heb je anderen, een kerk misschien, nodig om een zinvol leven te kunnen leiden?

Annemiek wil met ons nadenken over de samenleving waarin wij leven, en de plaats van zingeving en (kerkelijke) gemeenschappen daarin. Onze samenleving loopt vast, veel systemen werken niet meer, denk bijvoorbeeld aan de zorg. We hebben veel oplossingen bedacht, maar dat zijn vaak individuele oplossingen, voor collectieve problemen.

Annemiek de Jong is theoloog en is vorig jaar gepromoveerd in de missiologie. Zij werkt aan de hogeschool VIAA in Zwolle, waar zij zich onder andere bezighoudt met zingevingsvragen in de gezondheidszorg bij studenten. Annemiek is lid van de Vredeskerk, en gaat zo nu en dan voor in vieringen daar.

Info: Johan van der Kamp **M** 06 51 39 08 61
Datum: maandag 28 september 2026
Tijd: 20.00 – 22.00 uur
Plaats: Parochiehuis St. Jan (rechts naast de St. Catharinakerk)
Entree: € 5,00

Het Magnificat – Het lied van Maria, van J.S. Bach

Inleider: Dr. Ad de Keijzer uit Nijmegen

Het Magnificat wordt ook wel de lofzang van Maria genoemd. De naam 'Magnificat' dankt het lied aan de eerste woorden in de Latijnse versie, *Magnificat anima mea Dominum*, "mijn ziel verheerlijkt de Heer". In Lucas 1:46-55 staat het verhaal waarin de zwangere Maria haar eveneens zwangere nicht Elisabet bezoekt (de Maria-Visitatie) en de tekst uit als zij elkaar ontmoeten.

Er is in de loop van eeuwen een niet te tellen hoeveelheid liederen over Maria geschreven en op muziek gezet. Het enige lied dat Maria zelf zingt, valt in vergelijking daarmee een beetje in het niet: het Magnificat uit het Evangelie volgens Lucas. Maar haar eigen lied is niet minder populair geweest en dat is het nog steeds. Velen voelen zich in het lied van Maria gesteund in hun vechten tegen ongerechtigheid en onmenselijkheid die in onze wereld mensen andere mensen aandoen.

Ook Bach weet zich geraakt door Maria's lied: de figuur van Maria en het Latijn van de tekst hebben hem als lutheraan geenszins gehinderd tot het schrijven van een imposante compositie, die we gaan beluisteren en overwegen. Wij mogen ons laten inspireren door de wijze waarop Bach Maria haar geloven laat uitzingen.

Ad de Keyzer is theoloog, musicus en componist. Zijn grote passie is de muziek van Bach.

Info: Anneke Bison **M** 06 10 20 52 18
Datum: donderdag 15 oktober 2026
Tijd: 20.00 – 22.00 uur
Plaats: Kruiskerk
Entree: € 5,00

Magnifica humanitas - schitterende mens(elijk)heid

Inleiders: Prof. Dr. Francien Dechesne, hoogleraar AI en Recht, in Tilburg en Dimitri Kardol, student religiewetenschappen

Op 25 mei van dit jaar verscheen de eerste encycieliek van paus Leo XIV: Magnifica humanitas: 'Over de bescherming van de mens in het tijdperk van kunstmatige intelligentie'. Een encycieliek is een pauselijke rondzendbrief. Deze brieven worden tegenwoordig geadresseerd aan alle katholieken en aan alle (andere) mensen van goede wil. Mevrouw Francien Dechesne, bijzonder hoogleraar AI en recht aan de universiteit Tilburg zal deze avond spreken over het feit **dat** de paus zich uitspreekt over het thema van kunstmatige

intelligentie (hoe dat te plaatsen ten aanzien van andere instituties die zich daarover uitspreken, zoals de EU en de VN). En over instituties die zich er **niet** over uitspreken, maar dat misschien wel zouden moeten doen. Dimitri Kardol, een oud-student van haar programma over AI en maatschappij heeft aangegeven graag te komen spreken over **wat** de encycieliek dan schrijft. Dimitri werkt momenteel aan een masterscriptie in religiestudies. We zijn blij dat deze twee specialisten ons zo snel al na het verschijnen van Magnifica humanitas willen bijpraten over dit actuele onderwerp.

Info: Johan van der Kamp (06-51390861)
Datum: woensdag 28 oktober 2026
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Vredeskerk
Entree: € 5,-

De Ster van Bethlehem, feiten en fictie

Inleider: Prof. Dr. Henny J.G.L.M. Lamers, uit Bilthoven, sterrenkundige, Universiteit van Amsterdam

Als we Kerstmis vieren dan hoort daar de ster van Bethlehem bij. Vaak wordt die afgebeeld als een komeet of staartster. Maar was het dat wel? Hoe komen we eigenlijk aan het verhaal van die ster?

De evangelist Mattheus schrijft er heel summier iets over. Hij beschrijft dat enkele wijzen uit het Oosten naar Jeruzalem komen omdat ze een ster volgden die aangaf waar de nieuwe koning geboren was. Ze kwamen aan het hof van de achterdochtige koning Herodes terecht die van niets wist en na consultatie van de Joodse schriftgeleerden voor de zekerheid alle pasgeboren Joodse jongetjes in Bethlehem liet doden. Echter, Herodes was al 4 jaar dood voor het begin van onze jaartelling! Dus er klopt iets niet. De wijzen waren zeer waarschijnlijk astrologen uit het hoogontwikkelde Babylon in het huidige Perzië. Ze moeten weken of maanden onderweg zijn geweest en dus moeten ze iets bijzonders aan de hemel hebben gezien dat lange tijd zichtbaar was. Het was dus geen gewone ster. Was het misschien een supernova? Dat is een ster die aan het eind van zijn leven ontploft en maandenlang heel helder kan stralen. Of was het de komeet van Halley die met zijn lange staart elke 78 jaar terugkomt?

Prof. Lamers zal uitleggen hoe we aan het verhaal van de ster van Bethlehem komen. Hoe duizend jaar later een Italiaanse schilder hem voor het eerst als een komeet afbeeldde. Of was de ster die Mattheus beschrijft misschien een samenstand van de heldere planeten die voor astrologen een bijzondere betekenis gehad kan hebben? Waarom dan de 'geboorte van een koning'? Zo ja, dan kunnen we precies terugrekenen wanneer dat geweest moet zijn en we ontdekken dat het niet in het jaar 0 of 1 geweest kan zijn, maar 4 jaar eerder, toen Herodes nog leefde.

Info: Jan van de Kuinder T 033 245 91 21
Datum: maandag 23 november
Tijd: 20.00-22.00 uur
Plaats: Parochiehuis St. Jan (re. naast de St. Catharinakerk)
Entree: € 5.00

Jean de Berry (1340-1416) en de Gebroeders van Lymborch

Inleider: Martijn Pieters uit De Goorn

Afgelopen jaar vond een cultureel hoogtepunt plaats in het Chateau Chantilly ten noorden van Parijs. Het wereldberoemde 'Les très riches Heures de Duc de Berry' werd daar na hele lange tijd weer aan het publiek getoond. Aan dit rijk geïllustreerde getijdenboek, gemaakt in opdracht van de Hertog van Berry, werkten de drie Gebroeders van Lymborch mee. Herman, Paul en Johan, in Nijmegen geboren, maar als miniaturisten, via een oom, in Frankrijk terechtgekomen, waren in dienst van achtereenvolgens de hertog van Bourgondië, Filips de Stoute en later diens broer, Jean, hertog van Berry. Ze maakten de mooiste handschriften, die op dat moment hun gelijke in verfijning, kwaliteit en innovatieve iconografie niet kenden. Hoewel slechts een aantal hand-

schriften aan hen worden toegekend, zijn deze gevuld met honderden miniaturen, die de bekende Bijbelse geschiedenissen en heiligenverhalen uitbeelden, maar ook een spiegel van hun eigen tijd en wereld zijn. In de lezing zal aandacht besteed worden aan de mecenas Jean, de hertog van Berry en aan de hand van diverse miniaturen aspecten van het werk van de drie broers besproken worden. En dan te bedenken dat in 1416 abrupt een einde kwam aan het dienstverband: de kunstenaars en de mecenas werden toen door de pest uit het leven gerukt.

Info: Mia van Dijk **M** 06 22 67 83 29
Datum: maandag 18 januari 2027
Tijd: 20.00-22.00 uur
Plaats: Kruiskerk
Entree: € 5,00

'Hoe blijf ik mens' naar de verhalen over Abraham

Inleider: Dr. Ad van Nieuwpoort uit Den Haag.

Abraham is één van de belangrijkste personen uit de Bijbel. Hij wordt geroemd om zijn grote geloof in en vertrouwen op God bij het maken van keuzes, die uiteindelijk doorslaggevend bleken te zijn voor het ontstaan van het volk van Israël. Iemand om tegenop te kijken, één van de reuzen in het geloof. Want wat zegt de Schrift? *'En Abraham geloofde God en het is hem tot gerechtigheid gerekend.'* (Romeinen 4:3). Abraham vertrouwde God tot en met het moment dat hij zijn zoon wilde offeren, zoals de Heer dat van hem vroeg. Een vertrouwen zó groot dat bovenstaande tekst de samenvatting van zijn leven werd. Als we het verhaal van Abraham verder lezen, zien we echter bovenal een mens. Iemand die God vond én weer losliet, keer op keer.

Info: Wim Bouwstra T 033 7854773
Datum: dinsdag 2 maart 2027
Tijd: 20.00 -22.00 uur
Plaats: Vredeskerk
Entree: € 5,00,

De verloren zoon verbeeld.

Een optreden door Ruben en Simeon Wijmenga uit Oldemarkt
Geïnspireerd door Rembrandt en Henry Nouwen

Simeon heeft voor zijn profielwerkstuk ter afronding van het gymnasium de gelijkenis van de verloren zoon onderzocht.

We laten het verhaal van de verloren zoon vanuit verschillende perspectieven in verschillende kunstvormen zien. In *spoken word*, clownsacts en dans, geïnspireerd door het schilderij van Rembrandt van Rijn en het boek *Eindelijk Thuis* van Henry Nouwen. Ruben heeft hem ondersteund door het schrijven van de muziek voor de dans.

In dit optreden gaan we het verhaal samen met u lezen, zullen wij u de verbeeldingen laten zien, is er ruimte voor gesprek over hoe

de verschillende kunstvormen binnenkomen en inspireren en vertellen we over het onderzoek naar de betekenis van het verhaal. Wij, Ruben (21) en Simeon (19), zijn broers met passie voor theater, schrijven, muziek en geloof. Samen met u dit verhaal op een vernieuwende manier te beleven, wij kijken ernaar uit.

Info: Greet van den Boom T 033 84 44 327
Datum: zondag 14 maart 2027
Tijd: 14.30-16.00 uur
Plaats: Vredeskerk
Entree: € 5,00

Programma VORMING EN TOERUSTING 2026 – 2027

Ma. 28-09-2026	Zinvol Leven. De Kerk als betekenisvolle plaats in de samenleving. Door mevrouw Dr. Annemiek de Jonge uit Nijkerk
Do. 15-10-2026	Het Magnificat – Het lied van Maria, van Bach Door de heer Dr. Ad de Keijzer uit Nijmegen
Woe. 28-10-2026	Magnifica humanitas - schitterende mens(elijk)heid Inleiders: Prof. Dr. Francien Dechesne, hoogleraar AI en Recht, in Tilburg en Dimitri Kardol, student religiewetenschappen
Ma. 23-11-2026	De Ster van Bethlehem, feiten en fictie Door Prof. Dr. Henny Lamers uit Bilthoven
Ma. 18-01-2027	Jean de Berry (1340-1416) en de Gebroeders van Limburg Door de heer Dr. Martijn Pieters uit De Goorn
Di. 02-03-2027	Hoe blijf ik mens, naar de verhalen van Abraham Door Dr. Ad van Nieuwpoort uit Den Haag
Zo. 14-03-2026	De verloren zoon kunstzinnig verbeeld, geïnspireerd door Rembrandt en Henry Nouwen Door Ruben en Simeon Wijmenga uit Oldemarkt

